

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2026/463

ze dne 24. února 2026,

kterým se mění nařízení (EU) 2024/1348, pokud jde o uplatňování pojmu bezpečná třetí země

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 78 odst. 2 písm. d) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanoviska Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1348 ⁽³⁾ zavádí společné řízení pro udělování a odnímání mezinárodní ochrany v Unii. Komise přezkoumala různé prvky pojmu „bezpečná třetí země“, včetně kritérií bezpečnosti, spravedlivého procesu, kritéria vazby a ustanovení o účinném opravném prostředku. Přezkum vedl k závěru, že existuje prostor pro zlepšení použitelnosti pojmu bezpečné třetí země při zachování právních záruk pro žadatele a zajištění dodržování základních práv.
- (2) Pro uplatnění pojmu bezpečné třetí země jakožto důvodu pro nepřipustnost vyžaduje nařízení (EU) 2024/1348 existenci vazby mezi žadatelem a třetí zemí, jež představuje dostatečný důvod pro odchod žadatele do této třetí země. Existence vazby mezi žadatelem a bezpečnou třetí zemí však není vyžadována mezinárodním uprchlickým právem, zejména Ženevskou úmluvou o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951 doplněnou Newyorským protokolem týkajícím se právního postavení uprchlíků ze dne 31. ledna 1967, ani mezinárodním právem v oblasti lidských práv, zejména Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod. Členské státy by proto měly mít možnost uplatnit pojem bezpečné třetí země v případě, že nelze prokázat žádnou vazbu mezi žadatelem a dotčenou bezpečnou třetí zemí, a to za podmínek stanovených v nařízení (EU) 2024/1348 ve znění tohoto nařízení.
- (3) Členské státy by si měly ponechat možnost uplatnit pojem bezpečné třetí země, jestliže existuje vazba mezi žadatelem a dotčenou třetí zemí, jež představuje dostatečný důvod pro odchod žadatele do této třetí země. Členské státy by měly mít možnost uplatňovat pojem bezpečné třetí země s ohledem na existenci vazby, jak je definována v souladu s vnitrostátním právem nebo praxí, pokud je v nich výslovně definována, a to za plného dodržení parametrů stanovených judikaturou Soudního dvora Evropské unie. Vazba mezi žadatelem a třetí zemí by mohla být považována za existující, zejména pokud jsou v dané třetí zemi přítomni rodinní příslušníci žadatele, pokud se žadatel v dané třetí zemi usadil nebo tam pobýval, nebo pokud má žadatel jazykové, kulturní nebo jiné podobné vazby k této třetí zemi.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 23. října 2025 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 10. února 2026 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 23. února 2026.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1348 ze dne 14. května 2024 o zavedení společného řízení o mezinárodní ochraně v Unii a o zrušení směrnice 2013/32/EU (Úř. věst. L, 2024/1348, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj>).

- (4) Členské státy by měly mít rovněž možnost uplatňovat pojem bezpečné třetí země na žadatele, kteří před vstupem na území Unie projížděli územím třetí země, neboť lze důvodně předpokládat, že osoba žádající o mezinárodní ochranu mohla požádat o účinnou ochranu v bezpečné třetí zemi, kterou projížděla. Předchozí průjezd bezpečnou třetí zemí poskytuje objektivní vazbu mezi žadatelem a dotčenou třetí zemí. Pro účely tohoto nařízení by průjezd přes třetí zemi mohl zahrnovat situaci, kdy žadatel na cestě do Unie projel přes území třetí země nebo na něm pobýval, nebo pokud se již žadatel nacházel na hranici nebo v tranzitním prostoru třetí země, kde měl tento žadatel možnost požádat o účinnou ochranu u orgánů dotyčné třetí země.
- (5) Vzhledem k potřebě posílit spolupráci se třetími zeměmi při řešení neoprávněné migrace do Unie by členské státy měly mít rovněž možnost uplatňovat pojem bezpečné třetí země na základě dohody nebo ujednání, které bez ohledu na jejich formální označení uzavřela Unie nebo členské státy s dotčenou třetí zemí způsobem podporujícím právní jistotu a transparentnost, pokud tato dohoda nebo ujednání obsahují ustanovení vyžadující věcné posouzení všech žádostí o účinnou ochranu podaných v této třetí zemi žadateli, na něž se daná dohoda nebo ujednání vztahují. Tato posouzení příslušnými orgány třetí země, s níž Unie nebo členské státy uzavřely dohodu nebo ujednání, by mohla výlučně za účelem udělení účinné ochrany zahrnovat různé způsoby vyřizování případů, jako jsou zjednodušené postupy, skupinové postupy nebo postupy prima facie.
- (6) S cílem zajistit užší koordinaci v celé Unii a zvýšit vliv a spolupráci v dialogích se třetími zeměmi by členské státy měly mít možnost uplatňovat pojem bezpečné třetí země na žadatele podle dohod nebo ujednání, jejichž stranami jsou Unie, jeden či více jejích členských států, nebo jeden či více členských států a třetí země na jedné straně a bezpečná třetí země na straně druhé. Jelikož předmět dohod spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení může spadat do sdílené pravomoci Unie a členských států, měly by Komise a členské státy v zájmu účinnosti a předcházení neslučitelnosti při uzavírání takových dohod úzce spolupracovat s cílem zajistit jednotu v mezinárodním zastupování Unie a jejích členských států. Kromě postupu stanoveného v článku 218 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), a aniž je tento postup dotčen, by Komise měla zejména během jednání o dohodě se třetí zemí (dále jen „dohoda na úrovni Unie“) náležitě zohlednit veškeré stávající dvoustranné nebo mnohostranné dohody mezi členskými státy a toutéž třetí zemí a dopady dohody na úrovni Unie na tyto dvoustranné nebo mnohostranné dohody a na spolupráci a celkové vztahy členských států s danou třetí zemí v oblasti migrace, a to i pokud jde o dotčené politické a hospodářské záležitosti.
- (7) Unie může uzavírat dohody nebo ujednání se třetími zeměmi, aniž je dotčeno rozdělení pravomocí mezi členskými státy a Unií. Takové nástroje na úrovni Unie mohou přispět k vytvoření společného právního a procesního rámce Unie pro spolupráci v oblasti azylu a migrace, zajištění jednotného provádění práva a norem Unie a posílení vzájemné důvěry mezi členskými státy při uplatňování pojmu bezpečné třetí země.
- (8) Vzhledem ke zranitelné situaci nezletilých osob bez doprovodu a k potřebě cílené podpory by se pojem bezpečné třetí země měl ve vztahu k nezletilým osobám bez doprovodu uplatňovat pouze tehdy, pokud lze prokázat vazbu s dotčenou třetí zemí nebo průjezd přes ni a pokud jsou splněny podmínky stanovené v čl. 59 odst. 6 nařízení (EU) 2024/1348. Členské státy by měly zajistit, aby při všech rozhodnutích týkajících se nezletilých osob byly na prvním místě nejlepší zájmy dítěte. Členské státy by rovněž měly při uplatňování pojmu bezpečné třetí země náležitě zohlednit zásadu celistvosti rodiny.
- (9) Je nezbytné zvýšit transparentnost, pokud jde o uzavírání dohod a ujednání mezi členskými státy a bezpečnými třetími zeměmi, a podpořit tak členské státy a Komisi při budování komplexního přístupu k vnějšímu rozměru migrace a při koordinaci jejich úsilí vůči třetím zemím při uplatňování pojmu bezpečné třetí země. To by rovněž umožnilo monitorovat, zda dohody nebo ujednání se třetími zeměmi splňují podmínky stanovené nařízením (EU) 2024/1348 ve znění tohoto nařízení. Mělo by to rovněž umožnit důslednější a soudržnější uplatňování pojmu bezpečné třetí země v celé Unii a přispět k celkově řádnému fungování společného evropského azylového systému. Za tímto účelem by členské státy měly mít po uzavření dohody nebo ujednání se třetí zemí povinnost informovat Komisi a ostatní členské státy o této dohodě nebo ujednání před jejich prozatímním prováděním nebo před jejich vstupem v platnost, podle toho, co nastane dříve.

- (10) V souladu s platnými pravidly Smluv by měly být Evropskému parlamentu a Radě poskytnuty příslušné informace o dohodách nebo ujednáních mezi Unií a třetími zeměmi týkajících se pojmu bezpečné třetí země.
- (11) Aby byla zajištěna dostatečná ochrana oprávněných zájmů souvisejících se správou vnějších hranic a vnitřní bezpečností dotčených členských států za okolností, kdy členský stát vyjednával dohodu nebo ujednání pro účely nařízení (EU) 2024/1348 ve znění tohoto nařízení s některou ze třetích zemí sousedících s Unií, měly by být členské státy, které s touto třetí zemí sdílejí společnou hranici, o těchto jednáních informovány včas před uzavřením dotčené dohody nebo ujednání, a to při plném dodržování zásady loajální spolupráce stanovené v čl. 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). Aby se zabránilo případnému nesouladu s právem Unie a dále se zvýšila transparentnost, pokud jde o dohody nebo ujednání mezi členskými státy a třetími zeměmi, měly by členské státy navíc vyvinout úsilí o to, aby informovaly Komisi a ostatní členské státy o pokroku v jednáních se třetí zemí týkajících se dohod nebo ujednání povolených podle tohoto nařízení předtím, než strany dosáhnou konečné dohody, a to i s cílem požádat Komisi o posouzení slučitelnosti zamýšlené dohody nebo ujednání, jež je předmětem jednání, s právem Unie.
- (12) Členské státy by měly mít možnost přijmout veškerá opatření nezbytná k tomu, aby se zabránilo riziku útěku žadatelů, ve vztahu k nimž se uplatňuje pojem bezpečné třetí země, a to včetně omezení svobody pohybu podle článku 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1346 ⁽⁴⁾ nebo zajištění dotčeného žadatele v souladu s článkem 10 uvedené směrnice za účelem posouzení přípustnosti žádostí.
- (13) Nařízení (EU) 2024/1348 stanoví, že pokud je žádost zamítnuta jako nepřijatelná v důsledku uplatnění pojmu bezpečné třetí země, měl by rozhodující orgán vydat žadateli doklad, kterým se orgány dotčené třetí země informují o tom, že žádost nebyla v Unii posouzena po věcné stránce v důsledku uplatnění pojmu bezpečné třetí země. Unie a její členské státy by mohly uzavřít takové dohody nebo ujednání povolené podle tohoto nařízení, které by obsahovaly ustanovení o postupech pro informování orgánů dotčené třetí země o přemístění žadatelů z území členských států do této třetí země, které se liší od postupu stanoveného v nařízení (EU) 2024/1348. Pokud se tedy pojem bezpečné třetí země uplatňuje ve vztahu ke třetí zemi, s níž Unie nebo členský stát takovou dohodu nebo ujednání uzavřely, měl by se postup stanovený v nařízení (EU) 2024/1348 použít, aniž jsou dotčeny postupy pro informování orgánů třetí země stanovené v příslušných ustanoveních této dohody nebo ujednání.
- (14) V zájmu zvýšení procesní účinnosti by žadatel neměl mít automatické právo setrvat na území členského státu pro účely řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí o nepřijatelnosti přijatému na základě pojmu bezpečné třetí země. Kromě toho by žadatel neměl mít automatické právo setrvat na území členského státu pro účely řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí o nepřijatelnosti přijatému na základě toho, že jiný členský stát, než je členský stát, v němž je opravný prostředek podán, udělil žadateli mezinárodní ochranu. Výkon příslušného rozhodnutí o návratu by nicméně měl být pozastaven během lhůty, ve které může dotčený žadatel uplatnit své právo na účinný opravný prostředek u soudu prvního stupně, a je-li tento opravný prostředek podán, pokud existuje riziko porušení zásady nenavracení.
- (15) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž revize podmínek pro uplatňování pojmu bezpečné třetí země, nemůže být dosaženo členskými státy a může jej být dosaženo pouze na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (16) V souladu s článkem 3 a čl. 4a odst. 1 Protokolu č. 21 o postavení Spojeného království a Irska s ohledem na prostor svobody, bezpečnosti a práva, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, oznámilo Irsko dopisem ze dne 22. července 2025 své přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení.

⁽⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1346 ze dne 14. května 2024, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (Úř. věst. L, 2024/1346, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj>).

- (17) V souladu s články 1 a 2 Protokolu č. 22 o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko nepodílí na přijímání tohoto nařízení a toto nařízení pro ně není závazné ani použitelné.
- (18) Toto nařízení dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie.
- (19) Vzhledem k použitelnosti nařízení (EU) 2024/1348 již od 12. června 2026 a s cílem zajistit právní jistotu co nejdříve by toto nařízení mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení.
- (20) Nařízení (EU) 2024/1348 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Nařízení (EU) 2024/1348 se mění takto:

1) Článek 59 se mění takto:

a) odstavec 5 se mění takto:

i) písmeno b) se nahrazuje tímto:

„b) je splněna jedna z těchto podmínek:

- i) mezi žadatelem a dotčenou třetí zemí existuje vazba, jež představuje dostatečný důvod pro odchod žadatele do této země;
- ii) žadatel na cestě do Unie projel přes dotčenou třetí zemi nebo
- iii) existuje dohoda nebo ujednání uzavřené mezi Unií, jedním či více členskými státy, nebo jedním či více členskými státy a třetími zeměmi na jedné straně a dotčenou třetí zemí na straně druhé, které vyžadují věcné posouzení všech žádostí o účinnou ochranu v dotčené třetí zemi podaných žadatelem, na něž se tato dohoda nebo ujednání vztahují.“

ii) doplňují se nové pododstavce, které znějí:

„Pokud Komise zahájí jménem Unie jednání o dohodě se třetí zemí (dále jen ‚dohoda na úrovni Unie‘) s cílem uzavřít dohodu uvedenou v prvním pododstavci písm. b) bodě iii), zohlední v průběhu jednání veškeré stávající dvoustranné nebo mnohostranné dohody mezi členskými státy a toutéž třetí zemí, včetně možného dopadu dohody na úrovni Unie na tyto dvoustranné nebo mnohostranné dohody a na spolupráci členských států s touto třetí zemí v oblasti migrace.

Dohoda uzavřená Unií a třetí zemí, která spadá do oblasti působnosti prvního pododstavce písm. b) bodu iii), má přednost před dvoustrannými nebo mnohostrannými dohodami nebo ujednáními uzavřenými mezi jednotlivými členskými státy a toutéž třetí zemí, pokud jsou jejich ustanovení neslučitelná s ustanoveními uvedené dohody na úrovni Unie.

Členský stát včas informuje příslušné členské státy o jednáních o dohodě nebo ujednání uvedených v prvním pododstavci písm. b) bodu iii) se třetí zemí, která s těmito členskými státy sdílí společnou hranici.

Členské státy informují Komisi a ostatní členské státy o všech dvoustranných nebo mnohostranných dohodách nebo ujednáních uzavřených v souladu s prvním pododstavcem písm. b) bodem iii) před jejich vstupem v platnost, nebo v případě, že se má dohoda nebo ujednání provádět prozatímně, před začátkem jejich prozatímního provádění. Komise a ostatní členské státy jsou rovněž informovány o veškerých následných změnách těchto dohod nebo ujednání nebo o jejich ukončení.“

b) v odstavci 6 se doplňuje nová věta, která zní:

„Členské státy nepoužijí odst. 5 první pododstavec písm. b) bod iii), pokud je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu.“

c) v odstavci 8 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) vydá žadateli doklad, kterým se orgány dotčené třetí země v jazyce této země informují o tom, že žádost nebyla v Unii posouzena po věcné stránce v důsledku uplatnění pojmu bezpečné třetí země, aniž je dotčeno použití jiných postupů pro informování orgánů dané třetí země stanovených v dohodách nebo ujednáních mezi Unií nebo uvedeným členským státem a dotčenou třetí zemí podle odst. 5 prvního pododstavce písm. b) bodu iii).“

2) V čl. 68 odst. 3 se písmeno b) nahrazuje tímto:

„b) rozhodnutí, kterým se žádost zamítá jako nepřipustná podle čl. 38 odst. 1 písm. a), b), c), d) nebo e) nebo odst. 2, s výjimkou případů, kdy je žadatelem nezletilá osoba bez doprovodu, s níž je vedeno řízení na hranicích.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne 24. února 2026.

Za Evropský parlament

předsedkyně

R. METSOLA

Za Radu

předseda

C. KOMBOS